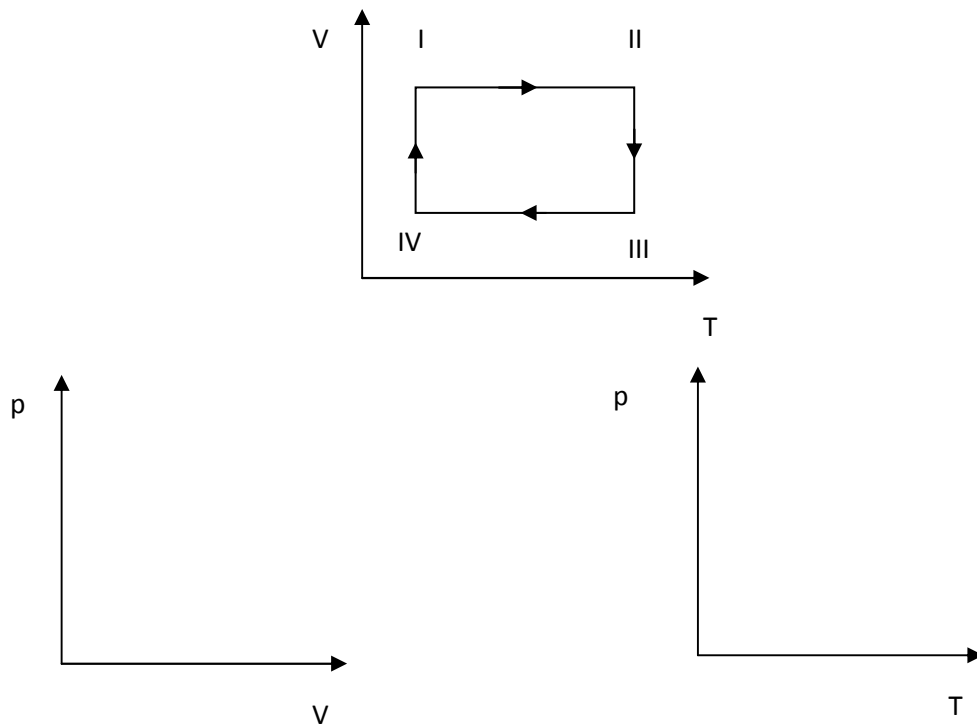

44-POWTÓRKA 6

TERMODYNAMIKA

Zadanie 1

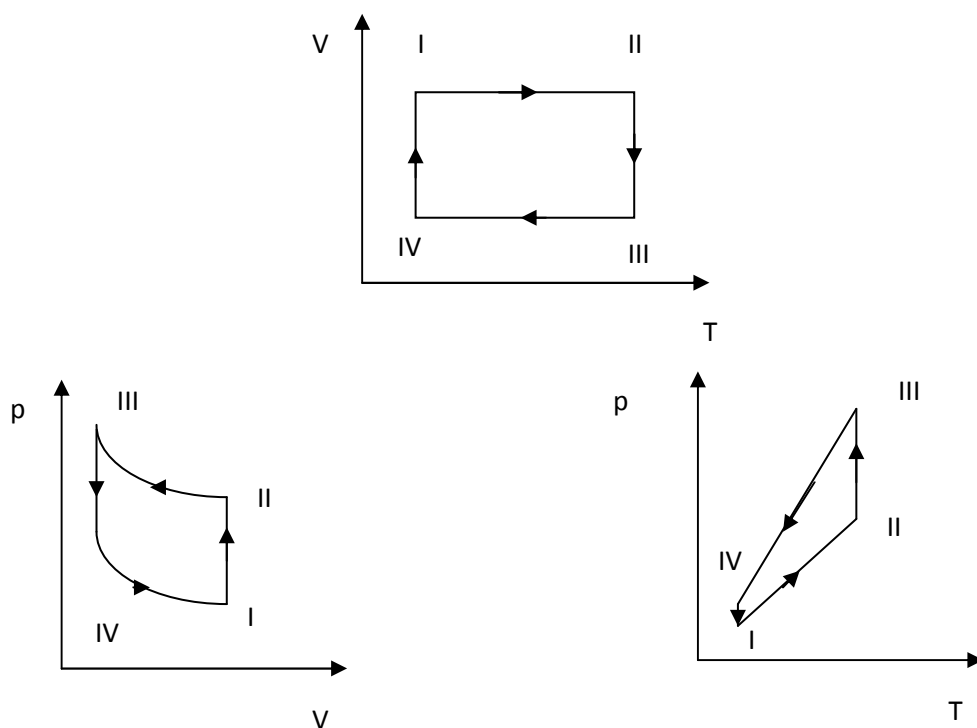
Przedstaw cykl przemian na wykresie poniższym w układach współrzędnych przedstawionych poniżej

Uzupełnij tabelkę wpisując nazwę przemian i symbole: >0 , <0 lub $=0$ określając w ten sposób wartości ΔU , Q i $W_{\text{zewnetrzna}}$

przemiana	nazwa	ΔU	Q	$W_{\text{zewnetrzna}}$
I $\rightarrow$ II				
II $\rightarrow$ III				
III $\rightarrow$ IV				
IV $\rightarrow$ I				

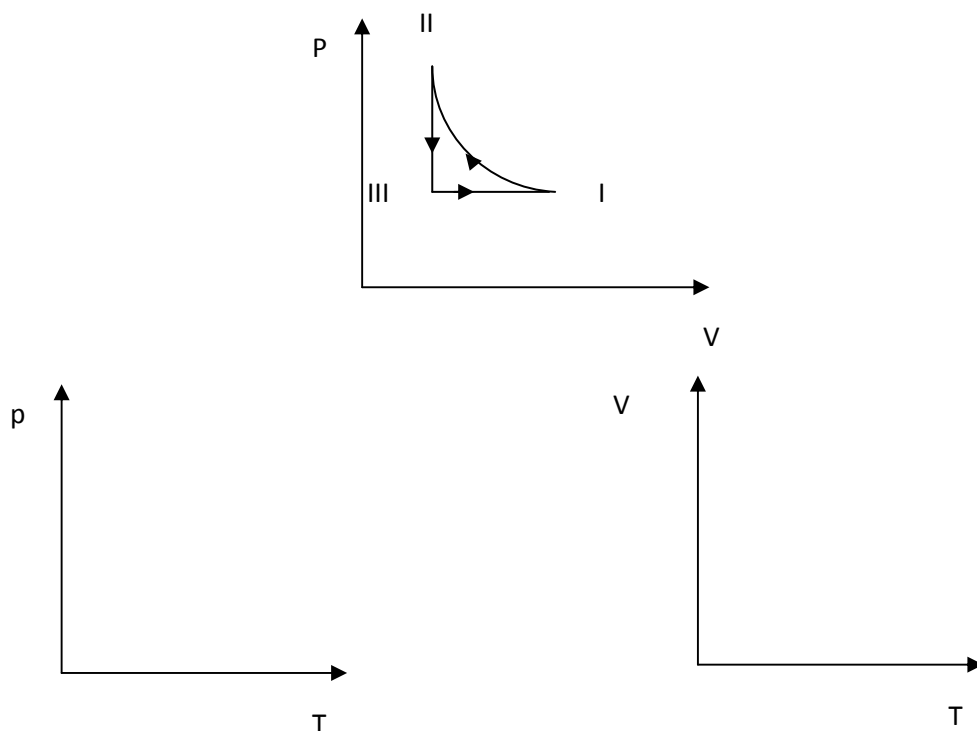
Odpowiedzi do zadania 1

przemiana	nazwa	ΔU	Q	$W_{\text{zewnetrzna}}$
I → II	izochoryczna	>0	<0	= 0
II → III	izotermiczna	= 0	<0	>0
III → IV	izochoryczna	<0	>0	= 0
IV → I	izotermiczna	= 0	>0	<0

Zadanie 1 - DOMOWE

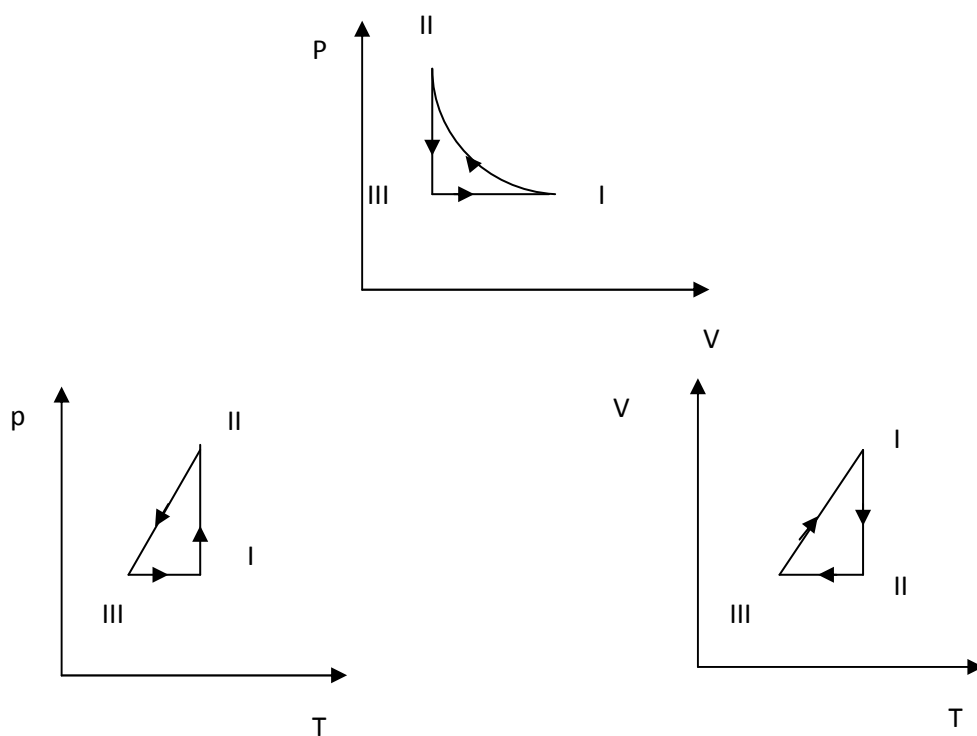
Przedstaw cykl przemian na wykresie poniższym w układach współrzędnych przedstawionych poniżej

Uzupełnij tabelkę wpisując nazwę przemian i symbole: >0 , <0 lub $=0$ określając w ten sposób wartości ΔU , Q i $W_{\text{zewnetrzna}}$

przemiana	nazwa	ΔU	Q	$W_{\text{zewnetrzna}}$
I $\rightarrow$ II				
II $\rightarrow$ III				
III $\rightarrow$ I				

Odpowiedzi do zadania 1 - DOMOWEGO

przemiana	nazwa	ΔU	Q	$W_{\text{zewnetrzna}}$
I $\rightarrow$ II	izotermiczna	=0	<0	>0
II $\rightarrow$ III	izochoryczna	<0	<0	=0
III $\rightarrow$ I	izobaryczna	>0	>0	<0

Zadanie 2

Obliczyć masę powietrza znajdującego się w zbiorniku o pojemności $V = 60 \text{ m}^3$ pod ciśnieniem $p = 10^5 \text{ Pa}$ i w temperaturze $t = 20^\circ\text{C}$. Gęstość powietrza w warunkach normalnych ($p_0 = 1013 \text{ hPa}$, $T_0 = 273 \text{ K}$) $\rho_0 = 1,293 \text{ kg/m}^3$.

Odpowiedź: 71,35 kg. B. Fabiański Z. Paczkowski – Zbiór zadań z fizyki dla maturzystów i kandydatów na studia, str. 76 zadanie 302

Zadanie 2 – DOMOWE

Ile cząsteczek powietrza znajduje się w sali o wymiarach $V = 240 \text{ m}^3$ w temperaturze $t = 15^\circ\text{C}$ i pod ciśnieniem $p = 101320 \text{ Pa}$? W jakim czasie wyleciałyby wszystkie cząsteczki, gdyby w ciągu jednej sekundy opuszczała salę miliard cząsteczek? Objętość molowa normalna $V_0 = 22,4 \text{ dm}^3/\text{mol}$.

Odpowiedź: $6,1 \cdot 10^{27}$; ok. $2 \cdot 10^{11}$ lat - . B. Fabiański Z. Paczkowski – Zbiór zadań z fizyki dla maturzystów i kandydatów na studia, str. 76 zadanie 303

Zadanie 3

W cylindrze zamkniętym za pomocą tłoka znajduje się powietrze pod ciśnieniem $p_1 = 2 \cdot 10^5 \text{ Pa}$, o temperaturze $t_1 = 27^\circ\text{C}$. Jaki ciężar Q należy położyć na tłok po ogrzaniu powietrza do temperatury $t_2 = 50^\circ\text{C}$, aby objętość powietrza w cylindrze równała się objętości początkowej? Powierzchnia tłoka $S = 30 \text{ cm}^2$.

Odpowiedź: 46 N. B. Fabiański Z. Paczkowski – Zbiór zadań z fizyki dla maturzystów i kandydatów na studia, str. 77 zadanie 311

Zadanie 3 – DOMOWE

W cylindrze zamkniętym za pomocą tłoka znajduje się gaz o temperaturze $t_1 = 50^\circ\text{C}$. Jego objętość $V = 190 \text{ cm}^3$. Obliczyć pracę rozprężania gazu po ogrzaniu go do temperatury $t_2 = 150^\circ\text{C}$, jeżeli ciężar tłoka $Q = 1200 \text{ N}$, jego powierzchnia $S = 50 \text{ cm}^2$, a ciśnienie atmosferyczne $p_0 = 10^5 \text{ Pa}$.

Odpowiedź: 14,1 J. B. Fabiański Z. Paczkowski – Zbiór zadań z fizyki dla maturzystów i kandydatów na studia, str. 77 zadanie 313

Zadanie 4

Azot o masie $m = 0,2 \text{ kg}$ ogrzano od temperatury $t_1 = 20^\circ\text{C}$ do temperatury $t_2 = 100^\circ\text{C}$ pod stałym ciśnieniem. Obliczyć ilość ciepła pobraną przez gaz, przyrost energii wewnętrznej i pracę wykonaną przez gaz nad otoczeniem. Ciepło właściwe azotu w stałej objętości $c_v = 726 \text{ J / kgK}$. Masa molowa azotu $M = 28,0134 \text{ g/mol}$, a stała gazowa $R = 8,314 \text{ J/molK}$.

Odpowiedź:

$$Q = 59072 \text{ J}; \Delta U = 11616 \text{ J}; W = 47456 \text{ J}$$

B. Fabiański Z. Paczkowski – Zbiór zadań z fizyki dla maturzystów i kandydatów na studia, str. 77 zadanie 310

Zadanie 4 – DOMOWE

Sprężono izotermicznie $n = 10$ moli tlenu i wykonano przy tym pracę nad gazem $W = 8310 \text{ J}$ od temperatury $t_1 = 20^\circ\text{C}$. Do jakiej temperatury sprężono ten gaz?

Odpowiedź: 120°C

Zadanie 5

Silnik ma sprawność $\eta = 18\%$. Oblicz temperaturę zbiornika ciepła, jeśli temperatura chłodnicy $t_2 = 27^\circ\text{C}$. Wiedząc, że silnik pobrał ciepło $Q_1 = 10 \text{ kJ}$, oblicz ile ciepła oddał do chłodnicy.

Odpowiedź: $92,85^\circ\text{C}$; $8,2 \text{ kJ}$

Zadanie 5 – DOMOWE

O ile wyższa jest temperatura zbiornika ciepła niż chłodnicy, o temperaturze $t_2 = -3^\circ\text{C}$, jeśli sprawność silnika $\eta = 0,2$? Jak zmieniłaby się sprawność silnika, gdyby różnica temperatur była o połowę mniejsza przy tej samej temperaturze chłodnicy?

Odpowiedź: o $67,5 \text{ K}$. W tej drugiej sytuacji sprawność spadłaby do $1/9$, a więc zmalałaby $1,8$ razy.

Zadanie 6 (co prawda to nie termodynamika, ale dołożę tu zadanie)

Zmierzono ciężar bryłki o gęstości $\rho_b = 5200 \text{ kg/m}^3$ w powietrzu i w wodzie ($\rho_w = 1000 \text{ kg/m}^3$) za pomocą siłomierza, którego dokładność pomiaru wynosi $0,1 \text{ N}$. Ciężar bryłki w powietrzu wynosił $Q_p = 2,0 \text{ N}$. Jakie było wskazanie siłomierza gdy bryłkę całkowicie zanurzano w wodzie.

Odpowiedź: $1,6 \text{ N}$

Zadanie 6 - DOMOWE (co prawda to nie termodynamika, ale dołożę tu zadanie)

Wykaż, że aby balon wypełniony powietrzem o tym samym ciśnieniu co na zewnątrz unosił się w powietrzu, musi być wypełniony powietrzem gorętszym.

Odpowiedź: Aby się balon unosił, siła wyporu musi być większa lub równa ciężarowi powietrza w balonie wraz z powłoką i innymi elementami, więc większa od ciężaru całego balonu.

$$F_w \geq Q$$

$$\rho_{\text{powietrza}} gV \geq \rho_{\text{powietrza w balonie}} gV + Q_{\text{wyposażenia}}$$

$$\rho_{\text{powietrza}} > \rho_{\text{powietrza w balonie}}$$

Z równania Clapeyrona można wyprowadzić wzór na gęstość: $\rho = \frac{pM}{RT}$

$$\frac{pM}{RT_{\text{powietrza}}} > \frac{pM}{RT_{\text{powietrza w balonie}}}$$

A więc:

$$T_{\text{powietrza}} < T_{\text{powietrza w balonie}}$$

Zadanie 7

Kalorymetr o masie $m_1 = 200$ g i ciepłe właściwym $c_1 = 461$ J / kg·K zawiera $m_2 = 500$ g wody o temperaturze $t_1 = 15^\circ\text{C}$. W wodzie tej skroplono $m_3 = 25$ g pary wodnej o temperaturze $t_w = 100^\circ\text{C}$, wskutek czego temperatura wody w kalorymetrze podniosła się do $t_2 = 43,4^\circ\text{C}$. Obliczyć ciepło parowania wody. Ciepło właściwe wody $c_w = 4190$ J/kg·K.

Odpowiedź: $2,25 \cdot 10^6$ J/kg

B. Fabiański Z. Paczkowski – Zbiór zadań z fizyki dla maturzystów i kandydatów na studia, str. 71 zadanie 264

Zadanie 7 – DOMOWE

Do kalorymetru o masie $m_1 = 200$ g i ciepłe właściwym $c_1 = 372$ J/kg·K zawierającym $m_2 = 500$ g wody o temperaturze $t_1 = 25^\circ\text{C}$ wrzucono kawałek lodu o temperaturze $t_2 = -5^\circ\text{C}$. Ciepło właściwe wody $c_w = 4200$ J/kg·K, lodu $c_l = 2100$ J/kg·K, a ciepło topnienia lodu $L = 340000$ J/kg. Ile lodu wrzucono jeśli temperatura wody spadła do $t_3 = 10^\circ\text{C}$?

Odpowiedź: około 109 g.

Zadanie 8

Jaką prędkość początkową należy nadać bryle lodu o temperaturze $t = -10^\circ\text{C}$, rzuconej z wysokości $h = 100$ m, aby po zderzeniu z Ziemią całkowicie się stopił? Ciepło właściwe lodu $c_l = 2100$ J/kg·K, ciepło topnienia lodu $L = 3,3 \cdot 10^5$ J/kg. Zakładamy, że wydzielone ciepło całkowicie pobiera lód.

Odpowiedź: 838 m/s

B. Fabiański Z. Paczkowski – Zbiór zadań z fizyki dla maturzystów i kandydatów na studia, str. 71 zadanie 267

Zadanie 8 – DOMOWE

Młot o masie $M = 10$ kg spada na płytkę ołowiu o masie $m = 50$ g z prędkością $v = 10$ m/s. Po uderzeniu młot odskakuje na wysokość 20 cm. Ciepło właściwe ołowiu $c = 125,7$ J/kg·K. Obliczyć o ile stopni ogrzeje się płytka zakładając, że wydzielone ciepło całkowicie pobiera ołów.

Odpowiedź: 76,45 K

B. Fabiański Z. Paczkowski – Zbiór zadań z fizyki dla maturzystów i kandydatów na studia, str. 71 zadanie 268